

Apteekkien sairausvakuutusohjeet Liite 1 Tilitysmenettely

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

Sisällysluettelo

Tilitysmenettely	4
Kelalle välitettävät lääkeostotiedot.....	4
Asiakkaan tiedot.....	4
Lääkkeen määrääjän tiedot.....	4
Reseptin tiedot.....	5
Määrätty lääke.....	5
Toimitettu lääke.....	6
Viitehintainen tai vaihtokelpoinen lääkevalmiste	7
Alkuomavastuuta koskevat tiedot	8
Omavastuuta koskevat tiedot	9
Vuosiomavastuuta koskevat tiedot.....	9
Tarkenne suorakorvaukseen.....	9
Muut ilmoitettavat tiedot	9
Annosjakelupalkkio.....	11
Hammaslääkäripalkkio.....	11
Kelan palautetietojen kyselypalvelu	11
Kuukausilityksen tekeminen Kelaan	12
Kuukausilityksen lähettäminen	12
Kelaan toimitettavat kuukausilityksen liitteet.....	13
Kuukausilityksen maksaminen Kelasta	13
Kuukausilityksen maksaminen apteekkarin vaihtuessa.....	15
Luopuvan apteekkarin viimeinen kuukausilitys.....	15
Uuden apteekkarin ensimmäinen kuukausilitys	16
Ennakkomaksu ja apteekkarin vaihdokset	16
Ennakon maksaminen perustettavalle apteekille tai perustettavalle sivuapteekille	17
Ennakon maksaminen, kun apteekki on tilapäisesti suljettuna.....	17

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

Erimielisyyssasian ja seuraamusmaksun ratkaiseminen	18
Erimielisyyssasia	18
Seuraamusmaksu	19
Tilitykset työpaikkakassoille	19
Lääkeostotietojen välittäminen	20
Kuukausitilitys työpaikkakassoille	20
Tilitysten maksaminen työpaikkakassoista	20
Erimielisyydet	21
Työpaikkakassan toiminnan päättyminen	21
Lomakkeiden ja muun materiaalin tilaaminen	22

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

Tilitysmenettely

Kelalta tai työpaikkakassalta tilitettävä kustannus syntyy silloin, kun lääkkeet **luovutetaan** asiakkaalle sairausvakuutuslain mukaisella korvauksella vähennettyyn hintaan.

Kelalle välitettävät lääkeostotiedot

Apteekin on huolehdittava, että Kelalle tulevat ostotiedot voidaan tarvittaessa toimittaa uudelleen, kunnes tilitys on maksettu.

Asiakkaan tiedot

- henkilötunnus
- erityiskorvattavien lääkkeiden, rajoitetusti korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden korvausoikeuden numero
- työpaikkakassan numero, kun Kelan ja työpaikkakassan kanssa sopimuksen tehnyt apteekki välittää tiedot sähköisesti Kelan kautta työpaikkakassan käsiteltäväksi.
- maksusitoumustunnus

Lääkkeen määrääjän tiedot

- Lääkkeen määränneen lääkärin tai hammaslääkärin sekä lääketieteen tai hammaslääketieteen opiskelijan tai rajattuun lääkkeenmääräämiseen oikeutetun sairaanhoitajan nimi sekä 6-numeroinen yksilöintitunnus.
 - Jos on kyse toisessa EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä laaditusta paperisesta reseptistä, käytetään lääkkeenmäärääjän yksilöintitunnuksena tunnusta **999993**.

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

Reseptin tiedot

- Reseptin laatu seuraavilla tunnuksilla:
 - A = alkuperäinen resepti: ensimmäinen toimitus reseptiltä
 - U = myöhempi osatoimitus reseptiltä
 - P = puhelinresepti: ensimmäinen toimitus reseptiltä

Kun sähköinen resepti uusitaan, sen laatu on A. Sähköisen reseptin osatoimituksen laatu on U.

Apteekin tietojärjestelmästä välittyy Kelalle reseptin laatu M, kun kyseessä on apteekin sähköistämä alkuperäinen kirjallinen resepti.

Apteekin tietojärjestelmästä välittyy Kelalle lisäksi koodi S (sähköinen resepti) ja sähköisen reseptin tunnistetieto (OID-koodi), kun lääke on toimitettu sähköisellä reseptillä.

- iteroidusta reseptistä toimittamiskertojen määrä ja uudelleen toimittamisen aikaisin ajankohta
- reseptin laatimispäivämäärä
- lääkemääräyksen määrittelyversion numero
- hoitolaji
 - S = sairaudenhoito
 - M = muu

Määrätty lääke

- myyntiluvallisen lääkevalmisteen Vnr-numero
- vaikuttavan aineen nimellä määrätyn lääkevalmisteen

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

- ATC-koodi
- vahvuus
- lääkemuoto
- reseptillä määrätyn valmisteiden pohjoismainen tuotenumero, jos lääke on vaihdettu vaihtokelpoiseen valmisteeseen
- määrätty lääkemäärä
- määrätyn valmisteiden laji:
 - 1 Myyntiluvallinen lääkevalmiste
 - 2 Lääketietokannassa oleva perusvoide
 - 3 Lääketietokannassa oleva kliininen ravintovalmiste
 - 4 Määräaikainen erityislupavalmiste
 - 5 Lääketietokannan rekisteröity lääkevalmiste (ei käytössä)
 - 6 Lääketietokannan ulkopuolinen valmiste
 - 7 Apteekissa valmistettava lääke
 - 8 Tutkimuslääke (ei käytössä)
 - 9 Vaikuttavan aineen nimellä määrätty lääke
 - 10 Hoitotarvike
 - 11 Potilaskohtainen erityislupavalmiste
 - 12 Ulkomailla määrätty valmiste

Toimitettu lääke

- valmisteiden nimi, vahvuus, lääkemuoto ja pakkauskoko
- valmisteiden pohjoismainen tuotenumero
- apteekin valmistaman valmisteiden koostumus ja määrä

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

- valmisteen nimi tai valmisteen nimi ja koostumus, kun valmisteella ei ole tuotenumeroa tai koodia
- valmisteen kustannus
 - Jaettu pakkaus suositellaan käsiteltäväksi reseptinkäsittelyssä tuotenumerolla apteekkien atk-järjestelmätoimittajien antamien ohjeiden mukaisesti. Jaetun lääkemäärän pakkausten lukumääräksi merkitään yksi ja pakkauskooksi toimitettu lääkemäärä. Jaetun pakkauksen hinta lasketaan sen pakkauksen vähittäishinnasta, josta lääke jaetaan.
 - Jos jakelu suoritetaan viitehintaryhmään kuuluvasta lääkepakkauksesta ja pakkauksen hinta ylittää viitehinnan, korvaus lasketaan viitehinnasta, mikäli lääkkeen määrääjä ei ole kieltänyt lääkkeen vaihtoa tai kyseessä ei ole valtakunnallinen saatavuusongelma.
 - Jos apteekki antaa alennusta lääkkeen hinnasta, korvaus lasketaan alennetusta hinnasta. Jos alennettu hinta on korkeampi kuin viitehintaa, korvaus lasketaan viitehinnasta.
- valmisteen korvausperuste
- toimitettujen pakkausten lukumäärä
- annostusohje, annostusohjeen lisätieto ja käyttötarkoitus
- SIC-merkintä

Viitehintainen tai vaihtokelpoinen lääkevalmiste

- Viitehintaryhmään kuuluvasta lääkevalmisteesta, jonka hinta ylittää viitehinnan, ilmoitetaan jokin seuraavista tiedoista:

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

- lääkkeen määrääjä on kieltänyt lääkkeen vaihdon
- ostaja on kieltänyt lääkkeen vaihdon
- saatavuusongelma (viitehintaisia valmisteita ei ole saatavilla valtakunnallisesti tukkuliikkeissä)
- poikkeava viitehintaryhmä, poikkeava käyttöaihe
- epilepsia (lääke on määrätty epilepsian hoitoon)
- sama biologinen lääke käytössä alle 6 kk
- Vaihtokelpoisesta lääkevalmisteesta, joka **ei kuulu viitehintaryhmään** ja jonka hinta ylittää ns. hintaputken ylärajan, ilmoitetaan jokin seuraavista tiedoista:
 - lääkkeen määrääjä on kieltänyt lääkkeen vaihdon
 - ostaja on kieltänyt lääkkeen vaihdon
 - epilepsia (lääke on määrätty epilepsian hoitoon)
 - sama biologinen lääke käytössä alle 6 kk
 - muun syyn vuoksi on toimitettu valmiste, joka ei ole ns. hintaputkessa (syy ilmoitetaan lisäksi reseptin lisätiedoissa)

Alkuomavastuuta koskevat tiedot

- korvauksen laskennan perusteena oleva Kelasta saatu alkuomavastuu.
- ostoon kuuluva alkuomavastuu.
- reseptikohtainen alkuomavastuu.
- korvauslaskennan perusteena oleva alkuomavastuulla vähennetty korvausperuste.

Alkuomavastuu lasketaan reseptikohtaisesti.

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

Ostavastuuta koskevat tiedot

- oston omavastuu
- reseptikohtainen omavastuu

Vuosiomavastuuta koskevat tiedot

- korvauksen laskennan perusteena oleva Kelasta saatu vuosiomavastuu.
- reseptikohtainen vuosiomavastuu.
- reseptikohtainen omavastuu.

Vuosiomavastuu lasketaan reseptikohtaisesti.

Tarkenne suorakorvaukseen

- tarkenteen tunnus reseptitiedoissa / reseptikohtaisesti.

Muut ilmoitettavat tiedot

- Erillisselvityksellä (reseptimerkintä) perus- tai erityiskorvattavista lääkkeistä ja peruskorvattavista perusvoiteista erillisselvityskoodi ja -teksti sekä päivämäärä, jos erillisselvitykseen liittyy päivämäärä, suoraan lääkemääräykseltä.
- Korvattavasta lääkkeestä, kliinisestä ravintovalmisteesta ja perusvoiteesta edellisen erän toimittamispäivä ja toimitettu määrä, jos kysymyksessä myöhempi osatoimitus reseptiltä.
- Mahdolliset lisäselvitykset asiasta riippuen reseptin tai toimituskerran lisätiedoissa. Yhtä lääkettä koskevat selvitykset ilmoitetaan reseptin lisätiedoissa ja koko ostoa koskevat selvitykset toimituskerran lisätiedoissa.

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

- Korvaukset lääkekohtaisesti korvauslajeittain. Korvauslaji välittyy ohjelmallisesti.
 - AJ = annosjakelupalkkion korvaukset
 - LO = peruskorvattavat lääkkeet
 - LU = rajoitetusti peruskorvattavat lääkkeet
 - VO = peruskorvattavat perusvoiteet
 - RO = peruskorvattavat kliiniset ravintovalmisteet
 - LY = alempaan erityiskorvausryhmään kuuluvat lääkkeet
 - RY = alempaan erityiskorvausryhmään kuuluvat kliiniset ravintovalmisteet
 - LK = ylempään erityiskorvausryhmään kuuluvat lääkkeet
 - LL = vuosiomavastuun ylittymisen jälkeen lisäkorvattavat valmisteet.

- Poikkeavan lääkekohtaisen omavastuun erityisryhmät. Apteekin tietojärjestelmästä välittyy Kelalle koodit
 - AJ = annosjakelu
 - AM = muut erityisryhmät

- Tiliostoista omavastuun maksaja, ellei se ole asiakas itse
 - Jos lääkkeet toimitetaan **Kelan perustoimeentulotuen** maksusitoumuksella, oston tietoihin merkitään maksajakoodi T.
 - Jos lääkkeet toimitetaan **sosiaalilautakunnan** maksusitoumuksella, oston tietoihin merkitään omavastuun maksajan nimi ja maksajakoodi S.

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

- Jos omavastuun maksaja on **joku muu kuin asiakas**, oston tietoihin merkitään omavastuuosuuden maksajan nimi ja maksajakoodi M.

Ohjeet maksajakoodien ja omavastuun maksajan nimen merkitsemisestä löytyvät apteekkijärjestelmätoimittajien työpaikkakassarekisteriä koskevista ohjeista.

Annosjakelupalkkio

- annosjakelupalkkion määrä
- annosjakelukorvauksen määrä
- annosjakeluviikkojen määrä.

Hammaslääkäripalkkio

- palkkion määrä
- palkkion peruste (hammaslääkäri/erikoishammaslääkäri)

Kelan palautetietojen kyselypalvelu

Apteekki voi hakea Kelan palautetietojen kyselypalvelusta koosteen lähettämistään ostoista. Ostojen palautetiedot voidaan hakea päiväkohtaisesti, tilitysjaksolla tai apteekkijärjestelmän oston numerolla. Apteekki saa vastauksena päiväkohtaisten ostojen korvausten summatiedot, ostojen lukumäärän sekä työpaikkakassaostojen korvausten summatiedot ja ostojen lukumäärän. Työpaikkakassojen ostoja ei eritellä kassoittain.

Lisäksi apteekki voi hakea Kelan maksaman kuukausitilityksen ja työpaikkakassan tilityksen yhteenvetotiedot. Jos tilitykseen sisältyy ostojen korjauksia, näytetään myös korjauserittely. Tiedot ovat kyseltävissä **tilityksen maksupäivää edeltävästä** pankkipäivästä lähtien 12 kuukauden ajan.

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

Luopuvan apteekkarin kohdalla palautetietoja ei voi hakea enää luopumispäivän jälkeen. Näin ollen luopuva apteekkari ei saa palautetietojen kyselypalvelusta viimeisen kuukausitilityksen yhteenvotietoja (ks. [Luopuvan apteekkarin viimeinen kuukausitilitys](#)).

Kuukausitilityksen tekeminen Kelaan

Apteekki lähettää tilitysyhteenvedon kerran kuukaudessa **sähköisesti** Kelaan ("sähköinen SV50"). Korvaukset maksetaan apteekille suorakorvausmenettelyä koskevan sopimuksen mukaisesti. Lopulliset korvauksia koskevat päätökset tehdään aina Kelassa.

[Katso tilitykset työpaikkakassolle.](#)

Kuukausitilityksen lähettäminen

Apteekki lähettää tilitysyhteenvedon **sähköisesti** Kelan lääkeosto- ja tilitystietojen vastaanottopalveluun kerran kuukaudessa viimeistään seuraavan kuukauden ensimmäisenä arkipäivänä. Vastaanottopalvelu tarkistaa tilitysyhteenvedon muodollisen oikeellisuuden ja antaa paluusanomassa apteekille tiedon tilitysyhteenvedon muodollisesta hyväksymisestä tai hylkäämisestä.

Apteekki muodostaa myös **kirjallisen tilitysyhteenvedon** eli SV50-tilityslomakkeen. Apteekin on säilytettävä kirjallinen tilitysyhteenvedo viiden vuoden ajan. Kela pyytää niitä apteekilta tarvittaessa.

- Huom! Jos **apteekkijärjestelmänvaihdos** tehdään **kesken kalenterikuukauden, kirjallinen SV50-tilityslomake on toimitettava Kelaan. Tilityslomake toimitetaan** suojatulla sähköpostilla apteekin tilityksiä käsittelevään Kelan yksikköön.

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

Kelaan toimitettavat kuukausitilityksen liitteet

Apteekki toimittaa Kelaan kopion EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä kirjoitetusta paperisesta reseptistä, jos asiakas on saanut ostosta suorakorvauksen tai jos osto sisältyy asiakkaan alkuomavastuuseen. Kopiot toimitetaan heti suojatulla sähköpostilla apteekin tilityksiä käsittelevään Kelan yksikköön.

Työpaikkakassojen jäsenten mahdolliset edellä mainitut kopiot EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä kirjoitetuista paperisista resepteistä toimitetaan kyseiselle työpaikkakassalle.

Apteekissa Reseptikeskukseen toimittamisen yhteydessä tallennettu kirjallinen lääkemääräyslomake säilytetään apteekissa **viisi vuotta** ([Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen määräys 2/2016](#)). Kela voi tarvittaessa pyytää apteekilta Reseptikeskukseen toimittamisen yhteydessä tallennetut kirjalliset reseptit sekä puhelinreseptien tiedot tilityksen käsittelyä varten.

Kuukausitilityksen maksaminen Kelasta

Sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset maksetaan apteekille kerran kuukaudessa.

Maksettava summa koostuu kahdesta osasta:

1. ennakkomaksusta eli ennakosta, joka on 80 prosenttia edellisen kuukauden ostoilta lasketusta korvaussummasta ja
2. ostoilta lasketun korvaussumman ja edellisessä kuussa maksetun ennakon erotuksesta.

Joskus erotus on negatiivinen eli ennakkoa on maksettu enemmän kuin mikä on ostoilta laskettu korvaussumma. Jos ennakkoa on maksettu enemmän, erotus vähennetään seuraavasta ennakosta. Jos ennakon liikasuoritus ei tule seuraavien kahden kuukauden kuukausitilityksissä vähennetyksi, toimisto lähettää apteekille

Apteekkien
sairausvakuutusohjeet Liite 1
Tilitysmenettely
1.5.2024

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

laskun palautettavasta summasta. Apteekkaria pyydetään maksamaan liikaa maksettu ennakko Kelalle kahden viikon kuluessa. Vastaavasti menetellään, jos apteekin tai sivuapteekin toiminta lopetetaan.

Tammikuussa ei makseta ennakkoa joulukuun kuukausitilityksessä olleista lisäkorvauksista.

Kuukausitilityksen maksun yhteydessä maksetaan myös **hammaslääkäripalkkioiden korvaukset** ja **apteekkipalkkio** suorakorvausmenettelyn täytäntöönpanon aiheuttamasta lisätyöstä. Samassa yhteydessä maksetaan apteekkipalkkio myös työpaikkakassoilta tilitettyjen lääkekorvausten käsittelystä.

Kuukausitilityksen perusteella lisää maksettava määrä, uusi ennakkomaksu ja apteekkipalkkio maksetaan **yhtenä suorituksena**. Hammaslääkäripalkkioiden korvaukset maksetaan erillisenä suorituksena.

Maksut ja palkkiot ovat apteekin tilillä viimeistään **tilityskuukautta seuraavan kuukauden 12. päivänä** tai, jos se on pyhäpäivä tai arkilauantai, sitä seuraavana pankin aukiolopäivänä.

Apteekki voi itse hakea kuukausitilityksen yhteenvetotiedot sähköisesti Kelan palautetietojen kyselypalvelusta (ks. [Kelan palautetietojen kyselypalvelu](#)).

Yksittäisen kuukauden osalta ennakosta luopumista tai osittaista luopumista on pyydettävä kirjallisesti ja pyyntö on perusteltava. Kela voi hyväksyä yksittäisen kuukauden osalta ennakosta luopumisen tai osittaisen luopumisen ainoastaan erityisestä perustellusta syystä.

Jos on ilmennyt perusteltu syy epäillä väärinkäytöksiä, suorakorvausmenettely, tilitysten maksaminen, ennakkomaksun maksaminen tai kyselypalvelu voidaan

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

keskeyttää asian selvittämisen ajaksi ja kunnes Kela on saanut riittävän selvityksen epäillyistä väärinkäytöksistä.

Kuukausilityksen maksaminen apteekkarin vaihtuessa

Kun apteekkari vaihtuu, on luopuvan apteekkarin antama sitoumus suorakorvausmenettelyyn liittymisestä voimassa siihen saakka, kunnes uusi apteekkari ottaa apteekin haltuunsa. Luopuva apteekkari ilmoittaa luopumisesta Kelalle muutosilmoituslomakkeella vähintään 3 viikkoa ennen apteekista luopumistaan.

Uusi apteekkari antaa sitoumuksen tai ilmoittaa Kelalle vaihtavansa apteekkia. Sitoumus tai muutosilmoitus toimitetaan Kelaan vähintään 3 viikkoa ennen apteekin haltuun ottamista.

[Lisätietoa apteekkarin ja Kelan välisistä sopimuksista.](#)

Luopuvan apteekkarin viimeinen kuukausilitys

Kun apteekkari vaihtuu, maksetaan luopuvalle apteekkarille korvaukset ja apteekkipalkkiot kertyneiden ostojen perusteella viimeiseltä kuukaudelta **luopumispäivään saakka**. Viimeisessä kuukausilityksessä **ilityksen alkupäivä on kuukauden 1. päivä ja loppupäivä on apteekista luopumispäivä**.

Kuukausilitys lähetetään Kelan lääkeosto- ja tilitystietojen vastaanottopalveluun

1. luopumispäivänä sen jälkeen, kun viimeinen osto on kuitattu Kelaan tai
2. viimeistään luopumispäivää seuraavan kuukauden ensimmäisenä arkipäivänä.

Apteekki voi korjata sähköisen kuukausilityksen tietoja Kelan lääkeosto- ja tilitystietojen vastaanottopalveluun lähettämisen jälkeen seuraavan vuorokauden puolelle kello 01.00 saakka.

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

Viimeisen tilitysyhteenvedon ja mahdolliset muut asiakirjat Kela lähettää luopuvan apteekkarin kanssa sovittuun osoitteeseen.

Uuden apteekkarin ensimmäinen kuukausitilitys

Uusi apteekkari tekee kuukausitilityksen ensimmäiseltä kuukaudelta siltä ajalta, jonka apteekki on ollut hänen hallussaan. Uuden apteekkarin ensimmäisen kuukausitilityksen alkupäivä on **apteekin haltuunottopäivä** ja loppupäivä on kuukauden viimeinen päivä.

Esimerkki Apteekkari vaihtuu kesken kalenterikuukauden

Apteekin kauppapäivä on 20.8., jolloin uusi apteekkari ottaa apteekin haltuunsa.

- Luopuva apteekkari tekee kuukausitilityksen ajalta 1. - 19.8. ja lähettää sen sähköisesti Kelan lääkeosto- ja tilitystietojen vastaanottopalveluun, kun viimeinen osto on 19.8. kuitattu Kelaan. Kuukausitilitys on kuitenkin lähetettävä viimeistään syyskuun ensimmäisenä arkipäivänä.
- Uusi apteekkari tekee kuukausitilityksen ajalta 20. - 31.8. ja lähettää sen sähköisesti Kelan lääkeosto- ja tilitystietojen vastaanottopalveluun viimeistään syyskuun ensimmäisenä arkipäivänä.

Ennakkomaksu ja apteekkarin vaihdokset

Jos uusi apteekkari ottaa apteekin haltuunsa kuukauden 1. – 12. päivänä, maksetaan koko ennakko uudelle apteekkarille.

Jos uusi apteekkari ottaa apteekin haltuunsa kuukauden 13. – kuukauden viimeisen päivän välisenä aikana, maksetaan

1. ennakko luopuvalle apteekkarille **tai**

Apteekkien
sairausvakuutusohjeet Liite 1
Tilitysmenettely
1.5.2024

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

2. puolet ennakosta luopuvalle apteekkarille [kuukausilityksen maksupäivänä](#) ja toinen puoli ennakosta uudelle apteekkarille apteekin haltuunottopäivänä. Tämä edellyttää, että luopuva apteekkari hyväksyy menettelyn ja ilmoittaa siitä viimeistään 3 viikkoa aiemmin kirjallisesti apteekin tilityksiä käsittelevään Kelan yksikköön.

Luopuva apteekkari voi myös ilmoittaa, ettei ota vastaan omaa osuuttaan ennakkomaksusta. Ilmoitus tehdään viimeistään 3 viikkoa ennen tilityksen maksua **kirjallisesti** apteekin tilityksiä käsittelevään Kelan yksikköön.

Jos ennakkoa on maksettu luopuneelle apteekkarille liikaa, Kela lähettää hänelle laskun palautettavasta summasta. Apteekkaria pyydetään palauttamaan liikaa maksettu ennakko Kelalle kahden viikon kuluessa.

Ennakko ensimmäiseltä täydeltä kuukaudelta, jonka apteekki on **uuden apteekkarin** hallussa, lasketaan vanhan ja uuden apteekkarin edelliseltä kuukaudelta tilittämien korvausten yhteismäärästä. Tammikuussa ei makseta ennakkoa joulukuun kuukausilityksessä olleista lisäkorvauksista.

Ennakon maksaminen perustettavalle apteekille tai perustettavalle sivuapteekille

Perustettavalle apteekille tai sivuapteekille ei makseta ensimmäiseltä aukiolokuukaudelta tai sen osalta ennakkomaksua, koska se voidaan laskea vain edellisen kuukauden korvaustietojen perusteella.

Ennakon maksaminen, kun apteekki on tilapäisesti suljettuna

Jos apteekki on suljettuna vähintään kokonaisen kalenterikuukauden, ennakkoa ei makseta sille kuukaudelle, jonka apteekki on suljettuna. Apteekin on ilmoitettava sulkemisesta viimeistään 3 viikkoa aiemmin **kirjallisesti** apteekin tilityksiä käsittelevään Kelan yksikköön. Äkillisistä sulkemistilanteista on ilmoitettava viipymättä.

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

Erimielisyysasian ja seuraamusmaksun ratkaiseminen

Erimielisyysasia

Apteekin ja Kelan välinen erimielisyys sopimuksen noudattamisesta ratkaistaan Kelan Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikön ja Suomen Apteekkariliiton, Helsingin Yliopiston Apteekin tai Itä-Suomen yliopiston apteekin välisessä neuvottelussa.

Jos apteekin antamaa selvitystä Kelan tekemään korjausesitykseen ei voida hyväksyä, apteekin tilityksiä käsittelevä Kelan yksikkö ilmoittaa asiasta apteekille. Jos erimielisyyttä sopimuksen tulkinnasta ja ohjeiden soveltamisesta ei saada selvitettyä, voi apteekkari tai Kela antaa erimielisyyttä aiheuttaneen asian käsiteltäväksi erimielisyysasiana. Asiasta on ilmoitettava kirjallisesti.

Tilityksiä käsittelevä Kelan yksikkö ilmoittaa erimielisyysasian Kelan Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikölle. Kelan Etuuksien ja palvelujen suunnitteluüksikön ja apteekkien edustajat käsittelevät erimielisyysasiat säädösten ja ohjeiden perusteella, mutta yksittäistapauksina kohtuullisuusharkintaa käyttäen. Ratkaisut eivät ole linjauksia uusista tulkinnoista. Neuvottelujen kohteena oleva osto voidaan hylätä tai hyväksyä. Summaa voidaan myös kohtuullistaa edellyttäen, että apteekki ei siirrä summaa asiakkaan maksettavaksi. Kohtuullistettu summa voidaan vähentää apteekin kuukausitilityksestä.

Kelan Etuuksien ja palvelujen suunnitteluüksikkö ilmoittaa neuvottelun tuloksesta apteekin tilityksiä käsittelevään yksikköön, joka hoitaa asian neuvottelun tuloksen mukaisesti. Suomen Apteekkariliitto ilmoittaa neuvottelun tuloksesta yksityiselle apteekille.

Jos apteekkien edustajien ja Kelan Etuuksien ja palvelujen suunnitteluüksikön edustajien välisissä neuvotteluissa ei päästä sopimukseen, voidaan suorakorvausmenettelyn soveltamisesta aiheutuvat erimielisyydet käsitellä hallintoriitana hallinto-oikeudessa.

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

Seuraamusmaksu

Kelan esittämästä apteekilta perittävästä seuraamusmaksusta päätetään Kelan Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikön ja Suomen Apteekkariliiton, Helsingin Yliopiston Apteekin tai Itä-Suomen yliopiston apteekin välisessä neuvottelussa.

Apteekilla on mahdollisuus antaa määräaikaan mennessä vastineensa seuraamusmaksun perimisestä apteekin tilityksiä käsittelevälle Kelan yksikölle.

Tilityksiä käsittelevä Kelan yksikkö ilmoittaa seuraamusmaksua koskevan asian Kelan Etuuksien ja palvelujen suunnitteluüksikköön. Kelan Etuuksien ja palvelujen suunnitteluüksikön ja apteekkien edustajat päättävät seuraamusmaksun perimisestä ja sen suuruudesta.

Kelan Etuuksien ja palvelujen suunnitteluüksikkö ilmoittaa neuvottelun tuloksesta apteekin tilityksiä käsittelevään yksikköön, joka hoitaa asian neuvottelun tuloksen mukaisesti. Suomen Apteekkariliitto ilmoittaa neuvottelun tuloksesta yksityiselle apteekille.

Jos apteekkien edustajien ja Kelan edustajien välisissä neuvotteluissa ei päästä sopimukseen, suora korvausmenettelyn soveltamisesta aiheutuvat erimielisyydet ratkaistaan hallintoriitana hallinto-oikeudessa.

Tilitykset työpaikkakassoille

Työpaikkakassoille tehtävissä tilityksissä sovelletaan pääosin samoja periaatteita kuin Kelaan tehtävissä tilityksissä. Tilitykset käsitellään työpaikkakassoissa samalla tavalla kuin apteekkien tilityksiä käsittelevissä Kelan yksiköissä.

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

Lääkeostotietojen välittäminen

Kelan ja työpaikkakassan kanssa sopimuksen tehnyt apteekki välittää työpaikkakassojen jäsenten lääkeostojen tiedot kuten Kelan vastuulle kuuluvien asiakkaiden lääkeostojen tiedot.

Kelalle välitetään lääkeoston tiedoissa työpaikkakassan numero, jonka perusteella Kela välittää tiedot edelleen työpaikkakassojen käsiteltäviksi.

Kuukausitilitys työpaikkakassoille

Apteekki lähettää kuukausitilityksen ja [mahdolliset liitteet](#) suoraan kuhunkin työpaikkakassaan. Tilitys lähetetään tilityskuukautta seuraavan kuukauden ensimmäisenä arkipäivänä.

Tilitysten maksaminen työpaikkakassoista

Työpaikkakassat käsittelevät ja maksavat tilitykset samassa aikataulussa kuin apteekkien tilityksiä hoitavat Kelan yksiköt. Työpaikkakassa tekee jäsentensä korvauksia koskevat päätökset.

Työpaikkakassojen vastuulle kuuluvien asiakkaiden lääkekorvausten suorakorvausmenettelyn täytäntöönpanon aiheuttamasta lisätyöstä maksetaan apteekille palkkio. Kela maksaa apteekille palkkion Kelan tilityksen maksun yhteydessä.

Käsiteltävänä olevasta kuukausitilityksestä vähennettävät korjaukset voivat olla suuremmat kuin maksettavat korvaukset. Tällaisessa tilanteessa työpaikkakassa pyytää apteekkia palauttamaan erotuksen työpaikkakassalle.

Työpaikkakassan perimät virhemaksut vähennetään Kelan maksaman tilityksen yhteydessä.

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

Työpaikkakassoille tehtyjen tilitysten perusteella ei makseta apteekille ennakkomaksua.

Erimielisyydet

Apteekki ja työpaikkakassa selvittävät keskenään tilityksissä olevat virheet ja mahdolliset tilitystä koskevat erimielisyydet.

Jos apteekki ja työpaikkakassa eivät pääse erimielisyysasiasta neuvotellessaan yksimielisyyteen, voi apteekki tai työpaikkakassa antaa erimielisyyttä aiheuttaneen asian Suomen Apteekkariliiton tai Helsingin Yliopiston Apteekin tai Itä-Suomen yliopiston apteekin sekä Kelan Etuuksien ja palvelujen suunnitteluüksikkön ja työpaikkakassan edustajien neuvoteltavaksi.

Jos neuvotteluin ei päästä sopimukseen, voidaan suorakorvausmenettelyn soveltamisesta aiheutuvat erimielisyydet ratkaista hallintoriitana hallinto-oikeudessa.

Työpaikkakassan toiminnan päättyminen

Kun työpaikkakassan toiminta [SVL 16 luvun](#) mukaisena työpaikkakassana päättyy, kassasta ei enää makseta sairausvakuutuslain mukaisia korvauksia.

Ne ostot, joihin apteekki on reseptin käsittelyn yhteydessä vienyt toimintansa päättävän työpaikkakassan numeron, siirretään Kelassa kassan viimeisen toimintakuukauden osalta apteekille maksettavaan Kelan tilitykseen, koska työpaikkakassa ei voi enää maksaa apteekille viimeisen toimintakuukautensa apteekkitilitystä.

Apteekin tilityksiä käsittelevä Kelan yksikkö ilmoittaa tarvittaessa apteekille työpaikkakassan vastuulla olleiden ostojen tiedot, jos ostot eivät ole olleet mukana apteekin Kelalle toimittaman kuukausitilityksen yhteenvetotiedoissa.

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

Työpaikkakassa ja apteekki sopivat erikseen lisäetuuksien laskutusmenettelystä sairausvakuutuslain mukaisen toiminnan päättymistilanteessa.

Vastaavalla tavalla menetellään myös silloin, jos kassa yhdistyy toiseen työpaikkakassaan.

Lomakkeiden ja muun materiaalin tilaaminen

Kela vahvistaa sairausvakuutuslomakkeet (SVL 1 luku 3 § 1 mom.). Kela voi hyväksyä myös muita lomakkeita käytettäväksi sairausvakuutuslomakkeina.

Kelan lomakevarastosta voi tilata mm. hakemuslomakkeita (SV 178), lääkemääräyslomakkeita ja esitteitä.

Voit tilata tarvittavan materiaalin osoitteesta:

Kansaneläkelaitoksen lomakevarasto

PL 80

00056 Kela

puhelin 020 63 47703 klo 12-14

sähköposti: lomakevarasto@kela.fi

Tilattavien lomakemäärien on vastattava vain noin kolmen kuukauden tarvetta.

Kela on suurelta osin luopunut vastauslähetyskuorien ja -tunnusten käytöstä. Jos lääkkeoston suorakorvaus ei jostain syystä onnistu, apteekki voi antaa asiakkaalle vastauslähetyskuoren korvauksen hakemista varten. Kuoret on tarkoitettu ainoastaan korvauksen hakemiseen, ei muuhun Kelaan lähetettävään postiin.

Näin tilaat vastauslähetyskuoria apteekille:

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö,
terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus,
lääkeryhmä

- Lähetä suojattu sähköposti osoitteeseen kumppanit.neuvonta@kela.fi.
- Ilmoita sähköpostissa seuraavat tiedot:
 - tilaajan nimi
 - mihin tarvitset vastauslähetyskuoria
 - vastaanottajan nimi, sähköposti ja osoitetiedot, mihin tilaus lähetetään.
 - vastauslähetyskuorten määrä (suositeltava määrä on noin kolmen kuukauden tarve).
- Saat sähköpostitse kuittauksen, kun tilaus on käsitelty.